

Hedera Matúš - report RP

Plán na zimný semester:

Zoznámim sa s už existujúcimi časťami projektu "Datalog ->Ra". Navrhnuť rozhranie medzi Datalogom a top-down výpočtom rekurzívnych dotazov v relačnej algebre.

Top-down výpočet:

Ak výpočet dotazu prebieha smerom "od dotazu nadol", eliminuje sa týmto postupom použitie pravidiel, ktoré sú z pohľadu výpočtu tohoto dotazu redundantné. Naivná evaluácia by pri výpočte použila aj tieto pravidlá.

Priebeh výpočtu:

Zavediem označenie pre pravidlá a dotazy *horný index*, ktoré musí vždy spĺňať nasledovné :

Ak hlava pravidla je označená *horným indexom* $i \in \mathbb{N}$, potom každý predikát v tele tohoto pravidla je označený *horným indexom* i , ak je v pozitívnom kontexte, inak (ak je v negatívnom kontexte) je označený *horným indexom* $i - 1$. Príklad:

$$p^i(\mathbf{X}) \leftarrow a^i(\mathbf{X}), b^i(\mathbf{X}), \neg c^{i-1}(\mathbf{X}), \neg d^{i-1}(\mathbf{X}), \neg e^{i-1}(\mathbf{X}).$$

Pre ľubovoľné pravidlo q definujem $q^0 = \emptyset$

Výpočet ľubovoľného dotazu q začne výpočtom q^i pre $i = 1$. Ďalej sa v cykle opakujú nasledovné 3 kroky:

- 1.) inkrementuje sa i o 1
- 2.) vypočíta sa q^i
- 3.) ak $i \geq 2$, porovná sa q^i a q^{i-2}

V projekte "Datalog ->Ra" zodpovedajú pravidlám objekty *Operator*, realizujúce iteratívny výpočet, preto nemožno materializovať reláciu pre q^{i-2} v bode 3). Porovnanie relácií q^i a q^{i-2} teda znamená opätovný výpočet q^{i-2} .

Ukončenie výpočtu:

Ukončenie top-down výpočtu dotazu q nastane v momente, keď prvý krát $q^i = q^{i-2}$. Porovnávanie *horných indexov* spôsobom "ob 1 dozadu" zaručí, že výpočet zastane aj pre nestratifikovateľné dotazy. Ak je prvok vo všetkých 3 posledných iteráciách *horného indexu*, prehlásime ho za true. Ak nie je v žiadnej, prehlásime ho za false. Inak (ak alternuje) prehlásime ho za unknown.

Avšak takto popísaný spôsob ukončenia funguje len pre dotazy neobsahujúce v tele iné IDB predikáty (takéto predikáty sa už zrejme nebudú pre vyššie čísla *horných indexov* "meniť", rovnako ako hlava.)

Uvažujem príklad:

$$\begin{array}{l} r(a). \\ q1(\mathbf{X}) \leftarrow r(\mathbf{X}) \\ q2(\mathbf{X}) \leftarrow r(\mathbf{X}), \neg q1(\mathbf{X}). \\ q3(\mathbf{X}) \leftarrow r(\mathbf{X}), \neg q2(\mathbf{X}). \\ q3(\mathbf{X}) = ? \\ \left| \begin{array}{c} q1^0 = \emptyset \\ q2^0 = \emptyset \\ q3^0 = \emptyset \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} q1^1 = \{a\} \\ q2^1 = \{a\} \\ q3^1 = \{a\} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} q1^2 = \{a\} \\ q2^2 = \emptyset \\ q3^2 = \emptyset \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} q1^3 = \{a\} \\ q2^3 = \emptyset \\ q3^3 = \{a\} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} q1^4 = \{a\} \\ q2^4 = \emptyset \\ q3^4 = \{a\} \end{array} \right| \left| \begin{array}{c} q1^5 = \{a\} \\ q2^5 = \emptyset \\ q3^5 = \{a\} \end{array} \right| \end{array}$$

Popísaný algoritmus by zastavil už pri porovnaní $q3^0$ s $q3^2$ a a by prehlásil za unknown. Lenže od $q3^3$ a prestáva alternovať, preto správny verdikt pre a je true. Matematickou indukciou by som ľahko dokázal (napr. rozšírením myšlienky z predošlého príkladu), že pre ľubovoľný *horný index* i možno zostrojiť dotaz, pre ktorý nejaký prvok prestane alternovať až pre nejaký horný index väčší od i . Preto vo všeobecnosti nestačí o ukončení rozhodovať iba izolovane z pohľadu práve počítaného dotazu.

Rekurzívne definujem *Ukončiteľné* pravidlá. *Ukončiteľné* pravidlá budú také, ktoré neobsahujú v

tele žiadne IDB predikáty, rôzne od hlavy pravidla, a sú označené najmenším *horným indexom* i spĺňajúcim podmienku $q^i = q^{i-2}$ (teda použije sa vyššie popísaný spôsob ukončenia). *Ukončiteľné* pravidlá budú tiež také, v ktorých tele sú všetky predikáty *Ukončiteľné*, a sú označené najmenším *horným indexom* i spĺňajúcim podmienku $q^i = q^{i-2}$.

Potom vo všeobecnosti sa výpočet dotazu ukončí v momente, keď je *Ukončiteľný*. V praxi to znamená nutnosť kontrolovať, či už sa všetky predikáty, od ktorých počítaný dotaz závisí, prestali "meniť". V tom prípade sú *Ukončiteľné* a výpočet možno ukončiť.

Výpočet pozitívnej časti tela pravidla:

Zavediem označenie pre pravidlá a dotazy *dolný index*, ktoré bude značiť číslo iterácie výpočtu naivnej evaluácie pre pozitívnu časť pravidla. Potom pre ľubovoľný dotaz q a $i \in N$, výpočet q^i začne výpočtom q_j^i pre $j = 1$. Ďalej sa v cykle opakujú nasledovné 3 kroky:

- 1.) inkrementuje sa j o 1
- 2.) vypočíta sa q_j^i
- 3.) porovná sa q_j^i a q_{j-1}^i

Výpočet pozitívnej časti q^i zastaví v momente, keď prvý krát $q_j^i = q_{j-1}^i$. V tomto prípade skutočne stačí porovnávať 2 po sebe nasledujúce iterácie, keďže vďaka pozitívnemu kontextu môžu zrejme nastať len 2 možnosti. Buď $q_j^i \supset q_{j-1}^i$ alebo $q_j^i = q_{j-1}^i$.